

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun tanımlar maddesine uluslararası düzenlemelerle uyumlu olacak şekilde “kripto varlık”, “cüzdan”, “kripto varlık hizmet sağlayıcı”, “kripto varlık saklama hizmeti” ve “platform” tanımları ile Kanunun çeşitli maddelerinde Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile ilgili hükümler yer aldığından “TÜBİTAK” kısaltması eklenmektedir.

MADDE 2- Hâlihazırda Sermaye Piyasası Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca sermaye piyasası araçlarının senede bağlanmaksızın kayden ihracı esas olup, kaydi sermaye piyasası araçlarına ilişkin hakların Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde izlenmesi gerekmektedir. Söz konusu maddeye eklenen hüküm ile sermaye piyasası araçlarının Merkezi Kayıt Kuruluşu sistemine dâhil olmadan kripto varlık olarak ihraç edilebilmesi için esaslar belirlenmesine yönelik Sermaye Piyasası Kuruluna yetki verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Maddenin birinci fıkrası ile kripto varlık hizmet sağlayıcıların kurulabilmesi ve faaliyete başlamaları için Sermaye Piyasası Kurulundan izin almaları zorunlu tutulmaktadır. Fıkra da gözetim ve denetim altında olan diğer finansal kuruluşlara benzer şekilde platformların faaliyet şartlarına, organizasyon yapılarına, sermayelerine, bilgi sistemlerine, pay devirlerine, yöneticilerine ve personeline ilişkin esasların belirlenmesi hususunda Sermaye Piyasası Kuruluna yetki verilmektedir.

İkinci fıkra kripto varlık hizmet sağlayıcıların sistemlerinin güvenli bir şekilde yönetilebilmesi için gerekli düzenlemeleri yapmak, önlemleri almak ve gerekli iç kontrol birim ve sistemlerini oluşturmakla ilgili yükümlülüklerini düzenlemektedir. Ayrıca, kripto varlık hizmet sağlayıcıların kuruluşlarına ve/veya faaliyete başlamalarına Sermaye Piyasası Kurulunca izin verilebilmesi için bilgi sistemleri ve teknolojik altyapıları konularında Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun belirleyeceği kriterlere uygunluk aranacak olup, böylece bilgi sistemleri ve teknolojik altyapının güvenilirliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Üçüncü fıkra ile platformların ortaklarına ve yönetim kurulu üyelerine ilişkin olarak diğer sermaye piyasası kurumlarıyla benzer şekilde birtakım asgari şartlar getirilerek gerekli mali güç ve işin gerektirdiği dürüstlük ve itibarın sağlanması amaçlanmaktadır.

Dördüncü fıkra ile platformlar üzerinden kripto varlıkların alınıp satılmasına; kripto varlıkların takasına, transferine ve saklanmasına ilişkin usul ve esasların Sermaye Piyasası Kurulu tarafından düzenleneceği belirtilmektedir.

Beşinci fıkra ile kripto varlık alım satım faaliyetinin özel olarak atıf yapılmış hükümler dışında Kanunun diğer hükümlerine tabi olmadığı düzenlenmektedir. Bu suretle kitle fonlamasında olduğu gibi kripto varlıkların da özel birtakım hükümlerle düzenlenmesi yöntemi benimsenmektedir. Fıkra ile sermaye piyasası araçlarına özgü haklar veren kripto varlıklar dışındaki kripto varlıkların sermaye piyasası araçları tanımı dışında, kripto varlık

alım satım faaliyetinin de yatırım hizmet ve faaliyetleri tanımı dışında tutulması amaçlanmaktadır.

Altıncı fıkra ile öncelikle sermaye piyasası araçlarına özgü haklar sağlayan kripto varlıklara ilişkin olarak Sermaye Piyasası Kuruluna yetki verilmesi amaçlanmaktadır. Fıkroda özgün blokzinciri oluşturulması konusundaki yazılım mimarisi ve buna ilişkin teknolojiyi temsil eden kripto varlıkların satış ya da dağıtımının yapılması da düzenlenmekte, bu kapsamda dağıtık defter teknolojisinin veya benzer bir teknolojik altyapının geliştirilmesi suretiyle oluşturulan, değeri bu teknolojiden ayrıştırılamayan nitelikte olan kripto varlıkların satış ya da dağıtımının yapılabilmesine yönelik Sermaye Piyasası Kurulunca belirleme yapılmasına imkân sağlanmaktadır. Bu nitelikteki kripto varlıkların belirlenmesi aşamasında Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumundan ya da diğer kurum ve kuruluşlardan teknik rapor alınması öngörülmektedir. Bu kripto varlıkların ülkemizde gelişiminin önünün açılması, blokzinciri ekosisteminde uluslararası mukayeseli üstünlük sağlanabilmesi ve liderlik yapılabilmesi için önem arz etmektedir.

Yedinci fıkroda diğer kurum ve kuruluşların diğer mevzuattan kaynaklanan haklarının saklı olduğu belirtilerek araçtan bağımsızlık ilkesine vurgu yapılmaktadır. Bu çerçevede, kripto varlıklar taşıdıkları özelliklere ve vadettikleri haklara göre farklı kurumların görev ve yetki alanlarına girmeleri durumunda bu kurumların görev ve yetkilerinin ilgili kripto varlıklara ilişkin olarak da kullanılabileceği açıkça vurgulanmaktadır. Böylelikle kripto varlıkların ve bunları çıkaranların ülkemizin mer'î mevzuatından bağımsız olmadığı, nitelikleri ve alıcılarına vadettikleri haklara göre muameleye tabi tutulabilecekleri ortaya konmaktadır.

Sekizinci fıkra ile kripto varlıkların çok çeşitli olabildiği dikkate alınarak, mevcut Kanunun bu kripto varlıklardan sermaye piyasası araçlarına özgü haklar sağlayan ya da Sermaye Piyasası Kurulunun satış ve dağıtımına yönelik esasları belirlemesi öngörülen dağıtık defter teknolojisinin veya benzer bir teknolojik altyapının geliştirilmesi suretiyle oluşturulan, değeri bu teknolojiden ayrıştırılamayan nitelikte olan kripto varlıklar ile platformlarda alım satımına konu olan kripto varlıklarla sınırlı olduğu belirtilmektedir. Belirtilenler dışında ekosistem içerisinde yer alabilecek diğer kripto varlık türlerine bu Kanunun uygulanmayacağına açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle ekosistemin gelişimine kısıtlayıcı bir yaklaşımın getirilmemesi öngörülmektedir.

Dokuzuncu fıkra ile kripto varlıklarla yapılan her türlü işleme ilişkin 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ve Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ile ilgili ikincil mevzuat kapsamında Türk parasının kıymetinin korunması amacıyla düzenleyici ve sınırlayıcı esasların tayin ve tespit edilebileceği belirlenmektedir.

Onuncu fıkra ile sermaye piyasası araçları ile türev araçlara ilişkin finansal sözleşmeleri konu edinen rehin sözleşmelerine benzer şekilde kripto varlıkların da 6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunundan muaf tutulması amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Maddenin birinci fıkrasıyla işlem koşullarının ve sunulacak hizmet şartlarının açık ve belirli olmasını teminen, müşterilerle kripto varlık hizmet sağlayıcılar arasında sözleşme imzalanması zorunlu tutulmakta ve sözleşme unsurlarına ilişkin belirleme yapma yetkisi alınmaktadır. Bankalar ve aracı kurumlar gibi diğer finansal kuruluşlara tanınan uzaktan iletişim araçlarıyla sözleşme ilişkisi kurma imkânı kripto varlık hizmet sağlayıcılara da tanınmaktadır. Fıkra da kripto varlık hizmet sağlayıcıların müşterilere karşı sorumluluğunu ortadan kaldıran veya sınırlandıran her türlü sözleşme şartının geçersiz olduğu düzenlenmekte ve müşterilerin itiraz ve şikayetlerinin çözüleceği dâhili mekanizmalar oluşturulması zorunlu kılınmaktadır. Bunlara ek olarak, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve alt düzenlemeleri çerçevesinde kripto varlık hizmet sağlayıcılar yükümlü olarak belirlendiği için kimlik tespiti yükümlülüğü vurgulanmaktadır.

İkinci fıkra ile platformlarda işlem görecekt kripto varlıklarla ilgili esaslar belirlenmektedir. Kripto varlıkların merkeziyetsiz ekosisteminde çok sayıda kripto varlık ihracı gerçekleşmekte ve bunlar dünya üzerindeki platformlarda alım satıma konu edilmektedir. Bu kripto varlıkların bir kısmı ciddi ve tutarlı bir altyapıya sahipken, bir kısmı hane halkının gösterdiği yüksek ilgiden kısa vadede faydalanmayı amaçlamakta, bir kısmı ise doğrudan suiistimal amacını taşıyabilmektedir. Kripto varlıkların merkezi bir otorite tarafından iyi – kötü şeklinde ayrılması mümkün olmayıp, bu şekilde bir yaklaşım kripto varlık ekosisteminin temel felsefesiyle de bağdaşmamaktadır. Kripto varlık alımı yapanlar başarılı olacaklarını öngördükleri varlıkları risk alarak erken aşamada almak istemekte, dolayısıyla platformlarda işlem görecekt kripto varlıkların çok kısıtlayıcı bir şekilde belirlenmesi gelecekteki fırsatlara engel olunması olarak algılanabilmektedir. Bu noktada sistem içerisinde bir denge unsuru sağlayabilmek bakımından platformlara nezdlerinde işlem görecekt kripto varlıkların belirlenmesine ve bunların işlem görmesinin sonlandırılmasına ilişkin yazılı prosedür oluşturma zorunluluğu getirilmekte ve bu konuda ilave ilke ve esasları düzenleme yetkisi Sermaye Piyasası Kuruluna verilmektedir. Belirlenecek ilke ve esaslarda, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun ve gerekli görülecek diğer kurum ve kuruluşların görüşlerinin de alınması suretiyle teknolojik kriterlere yer verilmesine de imkân sağlanmaktadır. Fıkra da ilave olarak, bir kripto varlığın platformlarda işlem görmesinin, bunların kamuca tekeffülü anlamı gelmediği vurgulanarak kripto varlık satın alan kişilerin aldıkları risklerle sorumlu olacakları belirtilmektedir.

Üçüncü fıkra ile platformlarda fiyat oluşumu ve piyasa bozucu eylemlerle ilgili hususlar düzenlenmektedir. Kripto varlıklarda fiyat oluşumu konusunda genel kabul görmüş yaklaşımlar ve referans noktaları bulunmamaktadır. Esasen uluslararası çatı kuruluş ya da ülke otoriteleri tarafından hazırlanan raporlarda, kripto varlıkların değerine temel oluşturan unsurların tam belirli olmaması, anonimite ve merkeziyetsizlik gereği şeffaf olmayan mülkiyet bakiyesi dağılımları, işlemlerin gerçekleştiği platformların bir kısmının faaliyet göstermek için düzenlenme seviyesi yetersiz ülkeleri tercih etmeleri gibi sebeplerle kripto varlıklar tanımsal olarak manipülatif kabul edilmektedir. Mukimlik prensibinin geçerli olmayabildiği, merkeziyetsizliğin esas olarak görüldüğü kripto varlık alım satım piyasalarında aynı varlıklar eşanlı olarak birden fazla ülke piyasasında işlem görebilmekte, farklı platformlarda oluşan fiyatlar diğer platform fiyatlarını da etkileyebilmekte, arbitraj amaçlı

işlemler yaygın olarak görülmektedir. Bu kapsamda kripto varlıkların bu özellikleri dikkate alınarak yurt dışı piyasalarda da yaygın işlem gören ve fiyatı yurt dışında oluşan kripto varlıklar 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunundaki piyasa bozucu eylemlere yönelik hükümlerin kapsamı dışında tutulmaktadır. Bununla birlikte, platformlara nezdlerinde gerçekleşen işlemlerin güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil, dürüst ve rekabetçi bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanması yükümlülüğü getirilmektedir. Ayrıca, platformlar piyasa bozucu nitelikte eylem ve işlemlerin tespit edilmesi ve önlenmesi amacıyla gözetim sistemi kurmakla yükümlü kılınmaktadır.

Dördüncü fıkra ile müşteriler ve kripto varlık alım satım platformları arasındaki olası uyuşmazlıkların çözümünde, genel hükümlerin uygulanacağı belirtilmektedir. Kripto varlıklar sermaye piyasası aracı tanımı dışında tutulduğundan, kripto varlıkların Yatırımcı Tazmin Merkezi tarafından yürütülen tazmin hükümleri kapsamı dışında olduğu düzenlenmektedir.

Beşinci fıkra ile platformlarda gerçekleşen tüm transfer işlemlerinin kayıt altına alınmasına yönelik yükümlülük getirilerek, platform nezdindeki hareketler bakımından uluslararası ilkelere uygun şekilde şeffaflık sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, uluslararası kuruluşlar tarafından belirlenen kurallara uygun olarak kripto varlık transfer işlemlerinde Sermaye Piyasası Kurulu ve Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yapılan düzenlemelere uyulması öngörülmektedir.

Altıncı fıkra ile kripto varlıkların saklanması konusundaki temel ilkeler belirlenmektedir. Mevcut durumda ülkemizdeki platformlar nezdinde hesap açan müşterilere cüzdan adreslerinin açık anahtarları verilmekte olup, cüzdandan harcama ve transfer hakkı sağlayan özel anahtarlar platformlarda bulunmaktadır. Dolayısıyla, cüzdan adreslerinin kontrolü platformlarca sağlanmaktadır. Müşteriler tarafından hesaba yatırılan nakit ve kripto varlık tutarları, platformların banka hesaplarına ve kontrolü platformlarda olan cüzdanlara aktarılmaktadır. Aktarılan tutarlar karşılığında platform üzerinde müşteriler adına kaydi TL ve kripto varlık bakiyeleri oluşturulmaktadır. Müşterilerin platforma girecekleri talimatlar suretiyle kripto varlıklarını platform dışındaki kendi kontrollerindeki cüzdanlara aktarmaları mümkün olabilmektedir. Öte yandan kısa süreli fiyat hareketlerinden faydalanmaya çalışan müşteriler soğuk cüzdanlarından alım satım platformlarına varlık aktarılması operasyonel süreçlere ve zamana tabi olduğu için bu yöntemi çok tercih etmemekte, varlıklarını genel olarak platform kontrolündeki cüzdanlarda bırakmaktadır. Varlıkların müşterilerin kendi cüzdanlarında ya da güvenli üçüncü bir tarafta tutulması durumunda suiistimal riskleri azalacaktır. Bu çerçevede, fıkrada müşterilerin varlıklarını kendi cüzdanlarında bulundurmalarının esas olduğu belirtilmektedir. Müşterilerin kendi cüzdanlarında bulundurmamayı tercih etmedikleri varlıkların ve nakitlerin ise platformlar dışında nitelikleri belirlenecek üçüncü taraflarca saklanması suiistimal riskini azaltacağı değerlendirilerek kripto varlıklara yönelik saklama hizmetinin Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılacak düzenleme uyarınca yetkilendirilmiş ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından uygun görülen bankalarca veya Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen diğer kuruluşlarca sunulmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Yedinci fıkraya ile müşteri nakitlerinin ve kripto varlıklarının kripto varlık hizmet sağlayıcıların varlıklarından ayrı olarak tutulmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, kripto varlık hizmet sağlayıcıların borçları nedeniyle müşterilerin nakit ve kripto varlıklarının haczedilemeyeceği, rehnedilemeyeceği ve üzerlerine ihtiyati tedbir konulamayacağı düzenlenerek, müşteri varlıklarının koruma altına alınması amaçlanmaktadır.

Sekizinci fıkraya ile Sermaye Piyasası Kuruluna kripto varlıklara yönelik yatırım danışmanlığı ve portföy yöneticiliği konusunda ilke ve esas belirleme yetkisi verilmektedir.

Dokuzuncu fıkraya ile kripto varlık alım satım platformlarının yayın, ilan, reklam ve duyuruları ile her türlü ticari iletişimleriyle ilgili esasları belirleme yetkisi Sermaye Piyasası Kuruluna tanınmaktadır.

Onuncu fıkraya ile düzenleme altında olan diğer finansal kuruluşlara benzer şekilde, kripto varlık hizmet sağlayıcılara icra edecekleri faaliyetleri gösterir yetki belgesi verilmesi düzenlenmektedir.

MADDE 5- Kripto varlık hizmet sağlayıcıların bankalar nezdinde tutulmakta olan müşteri nakitlerinin, hizmet sağlayıcıların malvarlığından ayrı izlenmesi amaçlanmaktadır. Kanununun 46 ncı maddesinde bankalar nezdinde tutulan müşteri nakitleriyle ilgili usul ve esaslarda da müşterilerin haklarını güçlendirme amaçlı değişiklik yapılması öngörülerek maddeye iki fıkraya eklenmekte ve söz konusu fıkralarda bankalar nezdinde tutulmakta olan müşterilere ait nakitlerin, yatırım kuruluşlarının malvarlığından ayrı izlenmesine yasal altyapı kazandırılması ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından bu hesapların izlenebilir hâle gelmesi hedeflenmektedir.

MADDE 6- Maddeyle kitle fonlama platformlarının ve kripto varlık hizmet sağlayıcıların Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğine üye olmaları zorunlu tutularak, bir meslek kuruluşu bünyesinde temsil edilmeleri ve böylelikle sektörle tek bir ortak nokta üzerinden iletişim kurulabilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, sektörlerin kendi öz disiplinini sağlamasında Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğinin öz düzenleyici fonksiyonundan yararlanılması amaçlanmaktadır.

MADDE 7- Madde ile izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin, internet aracılığı ile yürütüldüğünün tespit edilmesi hâlinde uygulanacak tedbirlerde değişiklik yapılmaktadır. 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanununun 32 ncı maddesiyle 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasında değişiklik yapılarak, gelişen teknoloji ile birlikte, internet ortamında işlenen suçla konu yayınların içerik veya yer sağlayıcısının belirlenmesinde yaşanan sorunlar nedeniyle içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebilecek suçlarda, yurt içi-yurt dışı ayırımının kaldırılmış olmasına uygun olarak, izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin internet aracılığıyla yürütülmesinde de yurt içi-yurt dışı ayırımı kaldırılmaktadır. Uygulanacak tedbirlere, teknolojik gelişmeler dikkate alındığında erişiminin engellenmesi tedbirinin her durumda

uygulanamaması sebebiyle içeriğin çıkarılması tedbiri de eklenmektedir. Ayrıca, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde karar alma yetkisi Sermaye Piyasası Kurulunda olduğundan erişimin engellenmesi ve içeriğin çıkarılması kararlarının Sermaye Piyasası Kurulu tarafından alınması ve uygulanmak üzere Erişim Sağlayıcıları Birliğine bildirilmesi şeklinde değişiklik yapılmaktadır. Kurulun tüm kararlarına karşı idari yargı yolu açık olduğundan, erişimin engellenmesi ve/veya içeriğin çıkarılması kararlarına karşı yargı yolu da açıktır.

MADDE 8- Madde ile kripto varlık hizmet sağlayıcıların hukuka aykırı faaliyet ve işlemlerinde uygulanacak tedbirler için Kanunun 96 ncı maddesi; izinsiz kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyetinde uygulanacak tedbirler için Kanunun 99 uncu maddesi; izinsiz kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyetinde bulunanların ilan, reklam ve açıklamalarına ilişkin olarak Kanunun 100 üncü maddesinin birinci fıkrası hükümlerinin uygulanacağı düzenlenerek bahsi geçen işlemlere yönelik tedbirler getirilmektedir. Maddede ilave olarak, kripto varlık hizmet sağlayıcıların faaliyetlerinden kaynaklanan nakit ödeme ve kripto varlık teslim yükümlülüklerinin yerine getirilememesi ile Kurulca belirlenen esaslara ya da yasaklara aykırı olarak internet üzerinden ilan, reklam ve duyuru yapıldığına ilişkin bilgi edinilmesi hâllerinde uygulanacak tedbirlere yer verilmektedir. İlaveten, Kurulca belirlenen esaslara aykırı olarak kripto varlıklara yönelik yatırım danışmanlığı ve/veya portföy yöneticiliği yapılması ve yurt dışında yerleşik platformlar tarafından Türkiye’de yerleşik kişilere yönelik faaliyette bulunulması durumunda uygulanacak tedbirlerin düzenlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 9- Madde ile platformlar nezdinde gerçekleştirilecek denetim faaliyetlerine yönelik yetki Sermaye Piyasası Kuruluna tanınmaktadır. Ayrıca, kripto varlıkların niteliklerinin ve platformların yürüttüğü faaliyetlerin teknoloji yoğun olması sebebiyle denetimlere bakanlıklara bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kamu kurumlarından personelin de (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu personeli gibi) katılımının sağlanması amaçlanmaktadır.

İkinci fıkra ile kripto varlık hizmet sağlayıcıların mali yapıları ve bilgi sistemleri konularındaki bağımsız denetim esaslarının belirlenmesi konusunda Sermaye Piyasası Kuruluna yetki tanınmaktadır. Hizmet sağlayıcıların mali durumlarının yanı sıra faaliyetlerini yürütmekte oldukları teknolojik altyapı ve sistemlerin sağlıklı bir şekilde işleminin sağlanması amacıyla bilgi sistemleri denetimine ilişkin esasların Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ve gerekli görülen diğer kurum ve kuruluşların görüşleri çerçevesinde belirleneceği düzenlenmektedir. Söz konusu denetimlere kamu personelinin de izleyici sıfatıyla katılımına yönelik esaslar belirlenmekte olup, böylece yeni gelişen bu alandaki bilgi ve tecrübe birikiminin pekişmesi amaçlanmaktadır.

Üçüncü fıkra ile kripto varlık hizmet sağlayıcıların hukuka aykırı faaliyetleri neticesinde yükümlülüklerini yerine getirememeleri hâlinde sorumlu oldukları; platform yönetim kurulu üyelerinin de kusurlarına ve durumun gereklerine göre sorumlu tutulacakları ve şahsi sorumluluk kapsamında zimmet hükümlerine tabi olacakları hususu belirtilmektedir.

Dördüncü fıkrada siber saldırı, bilgi güvenliği ihlali gibi fiillerden kripto varlık hizmet sağlayıcıların 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 71 inci maddesi kapsamında sorumlu oldukları; platform yönetim kurulu üyelerinin de kusurlarına ve durumun gereklerine göre sorumlu tutulacakları ve şahsi sorumluluk kapsamında zimmet hükümlerine tabi olacakları hususu belirtilmektedir. Ancak, hizmet sağlayıcıların kusuru olmaksızın sunulan hizmetlerde yaşanan kesintilerden kaynaklanan, geçici bir süre emir iletilmemesi ya da işlem/transfer yapılamaması gibi durumlar kapsam dışında bırakılmaktadır.

Beşinci fıkrada kripto varlık hizmet sağlayıcılara idari para cezası verilebilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının Kanunda atıf yapılan hükümler dışında Kanunun diğer hükümlerine tabi olmayacağı 35/B maddesinin beşinci fıkrasında düzenlendiğinden idari para cezalarının ne şekilde tesis edileceğine açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır.

Altıncı fıkra ile Kanunun 111, 112, 113 ve 115 inci maddelerine atıf yapılarak “bilgi, belge vermeme, denetimin engellenmesi suçu”, “yasal defterlerde, muhasebe kayıtlarında, finansal raporlarda usulsüzlük suçu”, “denetimde talep edilen bilgiler hakkında sır saklama yükümlülüklerine uyulmaması suçu” kripto varlık hizmet sağlayıcılar bakımından da öngörülmekte, 115 inci maddeye yapılan atıfla savcılıklara yazılı başvuru ve soruşturma usullerine açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, sermaye piyasası araçlarına özgü haklar sağlayan kripto varlıklar dışında Kurulca esasları belirlenmesi öngörülen kripto varlıkların Kanuna ve ilgili düzenlemelere aykırı şekilde satış ve dağıtımının yapılması halinde Kanunun 91 ve 92 nci madde hükümlerinde öngörülen tedbirlerin uygulanabilmesi ve söz konusu aykırılıklarda Kanunun 109 uncu maddesinde öngörülen yaptırımların uygulanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Yedinci fıkra ile nakit ve kripto varlıklara ilişkin tedbir, haciz gibi idari ve adli taleplerin yerine getirilmesinde yaşanabilecek belirsizliği önlemek amacıyla, bu işlemlerin kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından yerine getirilmesi düzenlenmektedir. Düzenleme ile müşterilere ait nakit ve kripto varlıklara ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli taleplerin münhasıran kripto varlık hizmet sağlayıcıları tarafından yerine getirilmesi, bu varlıkların bilişim sistemleri vasıtasıyla sorgulanması ve elektronik ortamda haczinin 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 78 inci maddesinin uygulanması suretiyle gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Bilindiği gibi, borçlusu tarafından süresinde ödenmeyen alacakların Devlet eliyle takip ve tahsil edilerek alacaklısına ödenmesine ilişkin genel icra hukuku uygulamasını 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu düzenlemektedir. Özel bazı alacakların takibi ise 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında yapılmaktadır. 6183 sayılı Kanunun “Kanunun şümülü” başlıklı 1 inci maddesi hükmünden de anlaşılacağı üzere; Devlete, il özel idarelerine veya belediyelerin vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer’i amme alacakları ile akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilmektedir. Bu itibarla, 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanmak suretiyle alacaklarını takip edecek idareler tarafından da, nakit ve kripto varlıkların bilişim sistemleri

vasıtasıyla sorgulanması ve elektronik ortamda haczedilebilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca, nakit ve kripto varlıklara adli makamlarca el konulması hâlinde, el konulan varlıkların cüzdanlarda muhafazasının ne şekilde yapılacağına açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 10- Madde ile Kanunda yer alan bilgi suiistimali ve piyasa dolandırıcılığı incelemelerinde uygulanacak tedbirlerin piyasa bozucu eylemler için de uygulanabilmesi ve Kanununun 104, 106 ve 107 nci maddelerinde yer alan fiiller için yürütülecek denetimlerde, internet ve sosyal medyanın vasıta olarak kullanıldığına anlaşılması durumunda, söz konusu internet sitesine erişimin engellenmesinin ve/veya sosyal medya içeriğinin çıkarılmasının sağlanması, bu yolla yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması amaçlanmaktadır.

MADDE 11- Madde ile 6362 sayılı Kanununun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında değişikliğe gidilerek aykırılıkların tespitinde ve uygulanacak yaptırımlarda dikkate alınacak finansal tablolar belirtilmekte, ceza üst sınırının tespitinde esas alınacak brüt satış hasılatı ile vergi öncesi kârın belirlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenleme yetkisi Sermaye Piyasası Kuruluna tanınmaktadır. Öte yandan, maddeye eklenen fıkra ile, hakkında idari para cezası tesis edilecek ilgili kişinin gider kalemlerinin taraflar arasında serbestçe belirlenebildiği ve tesis edilecek idari para cezaları ya da örtülü kazanç olarak aktarılan tutar ile herhangi bir illiyet bağının bulunmadığı göz önünde bulundurularak, söz konusu gider kalemlerinin 6362 sayılı Kanununun 103 ve 104 üncü maddelerinde belirtilen menfaat hesaplamalarında dikkate alınmaması ile menfaat hesabında karın realize edilip edilmediğine bakılmadığı hususunun mevzuatta netleştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu şekilde idari para cezaları ya da örtülü kazanç olarak aktarılan tutara ilişkin menfaat hesaplamaları daha kolay ve hızlı yapılabilecek ve incelemelerin hızlı sonuçlanması caydırıcılığı artıracaktır.

MADDE 12- Madde ile, izinsiz faaliyetlerin engellenmesi amacıyla, Sermaye Piyasası Kurulundan izin almaksızın kripto varlık hizmet sağlayıcısı olarak faaliyet yürütenlere ceza öngörülmektedir.

MADDE 13- Madde ile, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda öngörülen zimmet hükümleri esas alınarak görevi nedeniyle kendisine tevdi edilmiş olan veya koruma, saklama ve gözetimiyle yükümlü olduğu para veya para yerine geçen evrak veya senetleri, diğer malları veya kripto varlıkları kendisinin ya da başkasının zimmetine geçiren kripto varlık hizmet sağlayıcı yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile diğer mensuplarına ceza öngörülerek, müşteri varlıklarına yönelik usulsüz işlemlerin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Kripto varlıkların müşterilerin kendi cüzdanlarında değil, hizmet sağlayıcılarda tutulması halinde kötü niyetli hareket edildiğinde izinin takip edilmesi ve yatırımcıların korunması için gerekli işlemlerin yapılması oldukça güçtür. Bu konuda dünyada bilinen ilk olumsuz örnek Japonya'da 2014 yılında MT.GOX platformunda yaşanmış olup, o tarih itibarıyla 450 milyon ABD doları değerli kripto varlıklar suiistimale uğramıştır. Yakın dönemde ABD'de FTX isimli platform müşterilere ait kripto varlıkları kendilerinden habersiz olarak çeşitli işlemlerde kullanması ve zarar etmesi sonucu müşterilerine karşı olan yükümlülüklerini yerine getiremez duruma düşmüştür. İlk anda hesaplanan zarar 10 milyar

ABD doları olup, ABD yargısında davalar devam etmektedir. Ülkemizde de Thodex vakası olmuş, platform müşterilerine karşı olan kripto varlık yükümlülüklerini yerine getirememiş, platformun kurucu ortağı yurtdışına firar etmiş ve mağduriyetlere sebep olmuştur. Bu kapsamda kripto varlıkların kendine özgü yapısı sebebiyle işlemlerin geri döndürülemez nitelikte olması ve varlıkların takibinde yaşanan zorluklar dikkate alınarak madde ile cezai hükümler diğer finansal kurumlara göre daha ağır tutulmuştur.

MADDE 14- Madde ile, zimmet suçunu işleyenlerin şahsi sorumluluklarına gidilerek Sermaye Piyasası Kurulunun talebi üzerine müşterilere verdikleri zararları sınırlı olarak bunların doğrudan şahsen iflaslarına mahkemece karar verilebileceği düzenlenmektedir.

MADDE 15- Madde ile, zimmet suçunun niteliği ve neden olabileceği mağduriyetler dikkate alınarak hâlihazırda Kanunda bulunan soruşturma usullerinden farklı özel bir soruşturma usulüne tabi olması sağlanmaktadır.

MADDE 16- Madde ile Kanununun 130 uncu maddesine eklenecek yeni beşinci fıkra ile kripto varlık alım satım platformlarının gelirlerinden Sermaye Piyasası Kuruluna ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumuna ödenecek pay düzenlenmektedir. Söz konusu fıkroda Kurulun borsa gelirlerinden pay almasına ilişkin Kanun hükmünün 27/3/2015 tarihli ve 6637 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 12 nci maddesi ile değiştirilmeden önceki hâli esas alınmaktadır.

MADDE 17- Madde ile, Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte kripto varlık hizmet sağlayıcıların yetkilendirilme süreçleri ve başvuru süreleri, süresi içerisinde başvurmayan kuruluşlar hakkında uygulanacak hükümler ile ikincil düzenlemenin yürürlüğüne yönelik geçiş hükümleri düzenlenmektedir.

MADDE 18- Yürürlük maddesidir.

MADDE 19- Yürütme maddesidir.

SERMAYE PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 3 üncü maddesine aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“aa) Cüzdan: Kripto varlıkların transfer edilebilmesini ve bu varlıkların ya da bu varlıklara ilişkin özel ve açık anahtarların çevrim içi veya çevrim dışı olarak depolanmasını sağlayan yazılım, donanım, sistem ya da uygulamaları,

bb) Kripto varlık: Dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak elektronik olarak oluşturulup saklanabilen, dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan ve değer veya hak ifade edebilen gayri maddi varlıkları,

cc) Kripto varlık hizmet sağlayıcı: Platformları, kripto varlık saklama hizmeti sağlayan kuruluşları ve bu Kanuna dayanılarak yapılacak düzenlemelerde kripto varlıkların ilk satış ya da dağıtımı dahil olmak üzere kripto varlıklarla ilgili olarak hizmet sağlamak üzere belirlenmiş diğer kuruluşları,

çç) Kripto varlık saklama hizmeti: Platform müşterilerinin kripto varlıklarının veya bu varlıklara ilişkin cüzdandan transfer hakkı sağlayan özel anahtarların saklanmasını, yönetimini veya Kurulca belirlenecek diğer saklama hizmetlerini,

dd) Platform: Kripto varlık alım satım, ilk satış ya da dağıtım, takas, transfer, bunların gerektirdiği saklama ve belirlenebilecek diğer işlemlerin bir veya daha fazlasının gerçekleştirildiği kuruluşları,

ee) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu,”

MADDE 2- 6362 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Kurul, sermaye piyasası araçlarının bu madde hükümlerine göre kayden ihraç edilerek MKK tarafından izlenmesi yerine, kripto varlık olarak ihracına ve bunların oluşturulup saklandıkları hizmet sağlayıcılar tarafından sunulan elektronik ortam nezdinde kayden izlenmesine ilişkin esaslar belirleyebilir. Sermaye piyasası araçlarının kripto varlık olarak ihracı hâlinde; hakların izlenmesi, üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesi ve devredilmesinde, bunların oluşturulup saklandıkları elektronik ortamdaki kayıtlar esas alınır. Kurul bu elektronik ortamdaki kayıtlarla MKK sistemi arasında entegrasyon sağlanmasını zorunlu tutabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

MADDE 3- 6362 sayılı Kanuna 35/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Kripto varlık hizmet sağlayıcıları ve kripto varlıklara ilişkin hükümler

MADDE 35/B – (1) Kripto varlık hizmet sağlayıcıların kurulabilmesi ve faaliyete başlaması için Kuruldan izin alınması zorunlu olup, bunlar münhasıran Kurulca belirlenecek faaliyetleri yerine getirir. Bunların kuruluşlarına ve faaliyete başlamalarına, ortaklarına, yöneticilerine, personeline, organizasyonuna, sermayelerine ve sermaye yeterliliğine, yükümlülüklerine, bilgi sistemleri ve teknolojik altyapılarına, pay devirlerine, yapabilecekleri faaliyetlere, faaliyetlerinin geçici veya sürekli olarak durdurulmasına ilişkin esaslar ile faaliyetleri sırasında uymaları gereken diğer ilke ve esaslar Kurul tarafından belirlenir. Pay

devirlerinde Kurul izninin alınması zorunludur. Bu fıkra uyarınca yapılan düzenlemelere aykırı olarak gerçekleştirilen devirler pay defterine kaydolunmaz ve bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

(2) Kripto varlık hizmet sağlayıcıları, sistemlerinin güvenli bir şekilde yönetilebilmesi için gerekli düzenlemeleri yapmak, önlemleri almak ve gerekli iç kontrol birim ve sistemlerini oluşturmakla yükümlüdür. Kripto varlık hizmet sağlayıcıların kuruluşlarına ve/veya faaliyete başlamalarına Kurulca izin verilebilmesi için bilgi sistemleri ve teknolojik altyapıları konularında TÜBİTAK'ın belirleyeceği kriterlere uygunluk aranır.

(3) (a) Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının ortaklarının;

1) 2004 sayılı Kanun veya diğer mevzuat hükümlerine göre müflis olmaması, konkordato ilan etmiş olmaması, uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırma başvurusunun tasdik edilmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması,

2) Tasfiyeye tabi tutulan bankerler ile iradi tasfiye haricinde faaliyet izni iptal edilmiş faktoring, finansal kiralama, finansman, tasarruf finansman, varlık yönetim, sigorta, reasürans, emeklilik şirketleri ve ödeme sistemi işleticileri, ödeme hizmeti sağlayıcıları ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

3) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar bile mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçlarından, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, bilişim sistemini engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından, terörizmin finansmanı ve 27/12/2020 tarihli ve 7262 sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanununun 5 inci maddesinde sayılan suçlardan veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlardan, Devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine ve milli savunmaya karşı suçlardan, Devlet sırlarını açığa vurma suçu ile Devlet sırlarına karşı suçlardan ve casusluktan, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlardan, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlardan, vergi kaçakçılığı suçlarından veya bu suçlara iştiraktan hükümlü bulunmaması, kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına mahkûm olmaması ya da bu Kanunda yazılı suçlardan kesinleşmiş mahkûmiyetinin bulunmaması,

4) Kanununun 101 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca işlem yasaklı olmaması,

5) Gerekli mali güç ve işin gerektirdiği dürüstlük ve itibara sahip bulunması,

6) Ortaklık yapısının şeffaf ve açık olması,
şarttır.

(b) Yönetim kurulu üyelerinin ve yönetim kurulu üyesi olmaksızın kripto varlık hizmet sağlayıcıyı temsile yetkili kişilerin bu fıkranın (a) bendinde yer alan mali güç şartı hariç ortaklar için öngörülen şartları taşımaları zorunludur.

(c) Kripto varlık hizmet sağlayıcının dağıtılabılır kârının yarısından fazlasını tek başına alma hakkını haiz olan veya şirket esas sözleşmesi uyarınca yönetim kurulunda üye sayısının yarısından fazlasını seçme veya aday gösterme şeklinde temsil edilme hakkına sahip olan gerçek kişilerin (a) bendinde yer alan şartları taşımaları zorunludur.

(ç) Kripto varlık hizmet sağlayıcının tüzel kişi kurucu ortaklarının sermayesinin veya oy haklarının doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazlasını temsil eden payları ile bu oranın altında olsa dahi yönetim kurulunda temsil edilme hakkı veren imtiyazlı paylarına sahip ortaklarının da (a) bendinde yer alan şartları taşımaları zorunludur. Kuruldan sonraki ortaklık yapısı değişikliklerinde, kripto varlık hizmet sağlayıcının sermayesinin veya oy haklarının doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazlasını temsil eden payları ile bu oranın altında olsa dahi yönetim kurulunda temsil edilme hakkı veren imtiyazlı paylarına sahip tüzel kişi ortaklarının, sermayesinin veya oy haklarının doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazlasını temsil eden payları ile bu oranın altında olsa dahi yönetim kurulunda temsil edilme hakkı veren imtiyazlı paylarına sahip ortaklarının da (a) bendinde yer alan şartları taşımaları zorunludur.

(d) Kripto varlık hizmet sağlayıcının sermayesinin veya oy haklarının doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazlasını temsil eden payları ile bu oranın altında olsa dahi yönetim kurulunda temsil edilme hakkı veren imtiyazlı paylarına sahip gerçek ve tüzel kişi ortakları ile (ç) bendinde belirtilen ortakların, (a) bendinin (5) numaralı alt bendi hariç olmak üzere, (a) bendinde belirtilen nitelikleri kaybetmeleri hâlinde, sahip oldukları payları (a) bendinde belirtilen şartları sağlayan kişilere altı ay içinde devretmeleri gerekir. Söz konusu süre içinde devredilecek paylara düşen oy haklarının kimlerce ve nasıl kullanılacağı Kurul tarafından belirlenir.

(4) Platformlar üzerinden kripto varlıkların alınıp satılmasına ve ilk satış ya da dağıtımının yapılmasına; kripto varlıkların takasına, transferine ve saklanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından düzenlenir.

(5) Kripto varlık hizmet sağlayıcıları bu Kanunda atıf yapılan hükümler dışında bu Kanunun diğer hükümlerine tabi değildir. Kanunun 35/B, 35/C ve 99/B maddelerinde düzenlenip açıklık bulunmayan ya da uygulamanın yönlendirilmesi gereken hususlarda bu Kanunun 128 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında Kurul düzenleyici işlemler tesis ederek ve özel nitelikli kararlar alarak uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye yetkilidir. Kanunun 35/B, 35/C ve 99/B maddeleri uyarınca Kurulca bankalara yükümlülük getirecek düzenlemeler için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun görüşü alınır.

(6) Sermaye piyasası araçlarına özgü haklar sağlayan kripto varlıklara ilişkin olarak düzenleyici işlemler tesis etmek, özel ve genel nitelikte kararlar almak ve tedbir ve yaptırım uygulamak konusunda Kurul yetkilidir. Kurul, sermaye piyasası araçlarına özgü haklar sağlayan kripto varlıklar dışında, dağıtık defter teknolojisinin veya benzer bir teknolojik altyapının geliştirilmesi suretiyle oluşturulan, değeri bu teknolojiden ayrıştırılamayan nitelikte olan kripto varlıkların satış ya da dağıtımının, Kanunun sermaye piyasası araçlarıyla ilgili hükümlerine tabi olmaksızın platformlar nezdinde yapılabilmesi konusunda esaslar belirleyebilir. Bu esaslara tabi olacak kripto varlıkları belirleme aşamasında teknik kriterler açısından değerlendirme yapmak üzere TÜBİTAK'tan ya da bakanlıklara bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kamu kurumlarından teknik rapor isteyebilir. Bu kapsamda bir kripto varlığın teknolojik özelliklerinin uygun görülmesi ve bunların satış ya da dağıtımına

izin verilmesi bunların kamuca tekeffülü anlamına gelmez. Bu kripto varlıkların satış ya da dağıtımının yapılması suretiyle halktan para toplayanlar ile bunlara fon sağlayanlar arasındaki ilişkiler genel hükümlere tabidir. Bu işlemler sırasında Kurulca belirlenecek şekilde hazırlanan ve ilan edilen her türlü bilgilendirme dokümanını imzalayan gerçek ve tüzel kişiler bu dokümanlarda yer alan yanlış, yanıltıcı veya eksik bilgilerden kaynaklanan zararlardan müteselsilen sorumludur.

(7) Kurum ve kuruluşların, kripto varlıklara ilişkin olarak diğer mevzuattan kaynaklanan görev ve yetkileri saklıdır.

(8) Bu maddenin altıncı fıkrasında belirtilen nitelikteki kripto varlıklar ile 35/C maddesinin ikinci fıkrasındaki esaslar dâhilinde platformlarda işlem gören kripto varlıklar dışındaki kripto varlıklara bu Kanun uygulanmaz.

(9) Kripto varlıklarla yapılan her türlü işleme ilişkin 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri saklıdır.

(10) Kripto varlıkları konu edinen rehin sözleşmelerine, 20/10/2016 tarihli ve 6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu uygulanmaz.”

MADDE 4- 6362 sayılı Kanuna 35/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Kripto varlık hizmet sağlayıcıların faaliyetlerine ve kripto varlıkların transfer ve saklamasına ilişkin esaslar

MADDE 35/C – (1) Kripto varlık hizmet sağlayıcıları ile bunlarda işlem yapmak isteyen müşteriler arasında imzalanan sözleşmeler yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulabilir ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir. Kurul kripto varlık hizmet sağlayıcılarla müşterileri arasında sözleşmelerin düzenlenmesine, kapsamına, değiştirilmesine, ücret ve masraflara, sözleşmenin sona ermesine ve feshine ve bu sözleşmelerin içeriğinde yer alması gereken asgari hususlara ilişkin belirlemeler yapabilir. Kripto varlık hizmet sağlayıcıların müşterilerine karşı sorumluluğunu ortadan kaldıran veya sınırlandıran her türlü sözleşme şartı geçersizdir. Platformlar müşterilerinin işlemlerine ilişkin itirazlarını ve şikayetlerini etkin şekilde çözecek dâhili mekanizmalar kurmakla yükümlüdür. Kripto varlık hizmet sağlayıcılar müşterilerin kimliklerini, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri kapsamında tespit etmekle yükümlüdür.

(2) Platformlarca kendi nezdlerinde işlem göreceği veya ilk satış ya da dağıtım yapılacak kripto varlıkların belirlenmesine ve bunların işlem görmesinin sonlandırılmasına ilişkin yazılı listeleme prosedürü oluşturulması zorunlu olup, bu konuda Kurul tarafından ilke ve esaslar düzenlenebilir. Belirlenecek ilke ve esaslarda, TÜBİTAK’ın ya da gerekli görülen diğer kurum ve kuruluşların görüşü alınarak kripto varlıkların teknolojik özelliklerine ilişkin teknik kriterlere yer verilebilir. Bir kripto varlığın platformlarca listelenmiş olması bunların kamuca tekeffülü anlamına gelmez.

(3) Platformlarda fiyatlar serbestçe oluşur. Kurulca yurt dışı piyasalarda yaygın olarak işlem gördüğü değerlendirilen ve fiyatı yurt dışı piyasalarda da oluşan kripto varlıklara ilişkin

işlemler hariç olmak üzere, platformlarda gerçekleştirilen makul ve ekonomik bir gerekçeyle açıklanamayan ve platform nezdindeki işlemlerin güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasını bozacak nitelikteki eylem ve işlemlere ilişkin bu Kanunun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır. Platformlar işlemlerin güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil, dürüst ve rekabetçi bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanması ve piyasa bozucu nitelikte eylem ve işlemlerin tespit edilmesi, önlenmesi ve tekrarlanmaması amacıyla emir ve işlem esaslarını belirler, bünyelerinde gerekli gözetim sistemini kurar ve her türlü önleyici tedbirleri alır. Platformlar nezdlerinde gerçekleştirilen piyasa bozucu nitelikte eylem ve işlemlere ilişkin olarak tespitleri yapmak, bu nitelikteki eylem ve işlemleri gerçekleştiren hesapların kısıtlanması, durdurulması ve kapatılması dâhil olmak üzere gerekli tedbirleri almak ve ulaşılan tespitleri rapora bağlayarak Kurula bildirmekle yükümlüdür.

(4) Platformlar ile bunların müşterileri arasındaki ilişkiler ve platformlarda gerçekleştirilen işlemler nedeniyle taraflar arasında oluşan uyuşmazlıklar genel hükümlere tabidir. Platformlara Kurul tarafından faaliyet izni verilmiş olması, işlemlerin kamunun güvencesi altında olduğu anlamına gelmez. Kripto varlıklar bu Kanunun 82 nci maddesinde düzenlenen yatırımcı tazmin hükümlerine tabi değildir.

(5) Müşterilerin kripto varlık transferlerinin gerçekleştirildiği cüzdanlara ve fon transferlerinin gerçekleştirildiği hesaplara ilişkin kayıtlar kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından güvenli, erişilebilir ve takip edilebilir şekilde tutulur. Tüm işlem kayıtlarının bütünlüğü, doğruluğu ve gizliliği sağlanır. Müşterilerin kripto varlık transfer işlemlerinde Kurul ve Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yapılan düzenlemelere uyulur. Bu düzenlemelerde transfer mesajlarında gönderici ve alıcıya ilişkin olarak yer alması öngörülen bilgi ve veriler kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından yine düzenlemelerde belirlenen sürelerde güvenli bir şekilde gönderilir. Bu amaçla dağıtık defter teknolojisi, başkaca bağımsız bir mesajlaşma platformu veya uygulama ara yüzü gibi mesajlaşmaya imkân veren yazılım uygulamaları ve teknolojik araçlar kullanılabilir.

(6) Platformların müşterilerine ait kripto varlıkların müşterilerin kendi cüzdanlarında bulundurulması esastır. Müşterilerin kendi cüzdanlarında bulundurmamayı tercih etmedikleri kripto varlıklara ilişkin saklama hizmetinin, Kurul tarafından yapılacak düzenleme uyarınca yetkilendirilmiş ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından uygun görülen bankalarca veya Kurulca kripto varlık saklama hizmeti sunma konusunda yetkilendirilmiş diğer kuruluşlarca sunulması ve müşterilere ait nakitlerin bankalarda tutulması zorunludur. Kurul, her bir kripto varlık için veya bunların dayandığı teknolojik özellikler ya da kripto varlıkların nitelik ve nicelikleri kapsamında saklama konusunda ayrı esaslar belirlemeye yetkilidir.

(7) Müşterilere ait nakit ve kripto varlıklar, kripto varlık hizmet sağlayıcıların malvarlığından ayrı olup, kayıtlar da bu hükme uygun olarak tutulur. Müşterilerin her ne suretle olursa olsun kripto varlık hizmet sağlayıcıları nezdinde bulunan nakit ve kripto varlıkları, kripto varlık hizmet sağlayıcılarının borçları nedeniyle, kripto varlık hizmet sağlayıcılarının mal varlığı ise müşterilerin borçları nedeniyle kamu alacakları için olsa dahi haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dâhil edilemez ve üzerlerine ihtiyati tedbir konulamaz. Kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından müşteri nakitlerinin bankalarda tutulmasına ilişkin olarak bu Kanunun 46 ncı maddesinin yedi ve sekizinci fıkraları kripto varlık hizmet sağlayıcıları bakımından da uygulanır.

(8) Kripto varlıklara yönelik yatırım danışmanlığı ve portföy yöneticiliği yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(9) Kripto varlık hizmet sağlayıcılar yayın, ilan, reklam ve duyuruları ile her türlü ticari iletişimle ilgili olarak Kurulca belirlenen esaslara uyar.

(10) Kripto varlık hizmet sağlayıcılara icra edecekleri faaliyetleri gösteren yetki belgesi verilir. Bankalar için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun uygun görüşü aranır.”

MADDE 5- 6362 sayılı Kanununun 46 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(7) Bankalar nezdinde tutulmakta olan müşteri nakitlerinin ilgili yatırım kuruluşu müşterileri için açılacak olan münferit hesap veya hesaplarda, yatırım kuruluşunun kendi nakit varlığından ayrı olarak izlenmesi esastır. Müşteri hesaplarının bankalarda nemalandırılmasına ilişkin esaslar Kurulca belirlenir. Müşteri hesapları kredi teminatı olarak gösterilemez, bu hesaplar üzerinde yatırım kuruluşu lehine blokaj, rehin ve benzeri takyidat tesis edilemez. Bankaların bu kapsamdaki sorumluluğu yatırım kuruluşlarınca yapılan bildirimlerle sınırlıdır. Bu hesaplarda bakiyesi yer alan müşterilerle ilgili tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli talepler münhasıran ilgili yatırım kuruluşuna bildirilir ve yatırım kuruluşu tarafından yerine getirilir.

(8) Yatırım kuruluşlarınca müşteri nakitleri için bankalar nezdinde açılan hesaplar banka muhasebesinde ayrı bir hesapta izlenir. Bankalar yatırım kuruluşu müşteri nakitlerinin kaydedildiği hesaplara ilişkin olarak Kurulca belirlenen şekilde ve sıklıkta Kurula bildirim yapmak zorundadır. Bu yükümlülük Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından Kurula tahsis edilen bir sistem yoluyla da yerine getirilebilir.”

MADDE 6- 6362 sayılı Kanununun 74 üncü maddesinin birinci fıkrasına “sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlardan Kurulca uygun görülenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile kitle fonlama platformları ve kripto varlık hizmet sağlayıcıları” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 6362 sayılı Kanununun 99 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde ve dördüncü fıkrasında yer alan “Kurulun başvurusu üzerine Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, ilgili internet sitesine erişimi engeller” ibaresi “internet aracılığıyla yapılan yayınlarla ilgili olarak içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine Kurul tarafından karar verilir. Karar uygulanmak üzere Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderilir” şeklinde değiştirilmiştir.

“(3) İzinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin, internet aracılığı ile yürütüldüğü tespit edildiğinde; internet aracılığıyla yapılan yayınlarla ilgili olarak içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine Kurul tarafından karar verilir. Karar uygulanmak üzere Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderilir.”

MADDE 8- 6362 sayılı Kanuna 99 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Kripto varlık hizmet sağlayıcıların faaliyetlerinde uygulanacak tedbirler

MADDE 99/A - (1) Kripto varlık hizmet sağlayıcıların hukuka aykırı faaliyet ve işlemlerinde uygulanacak tedbirler için bu Kanunun 96 ncı maddesi; izinsiz kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyetinde uygulanacak tedbirler için bu Kanunun 99 uncu maddesi; izinsiz kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyetinde bulunanların ilan, reklam ve açıklamaları ile her türlü ticari iletişimlerine ilişkin olarak bu Kanunun 100 üncü maddesinin birinci fıkrası hükümleri uygulanır. Yurt dışında yerleşik platformlar tarafından Türkiye’de yerleşik kişilere yönelik faaliyette bulunulması ya da Kurulca yapılacak düzenlemeler kapsamında kripto varlıklara ilişkin yasaklanmış bir faaliyetin Türkiye’de yerleşik kişilere sunulması da izinsiz kripto varlık hizmet sağlayıcılığı sayılır. Yurt dışında yerleşik platformlar tarafından Türkiye’de iş yeri açılması, Türkçe internet sitesi oluşturulması, sunulan kripto varlık hizmetlerine ilişkin olarak doğrudan ve/veya Türkiye’de yerleşik kişi ya da kurumlar aracılığıyla tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinde bulunulması durumlarından herhangi birinin varlığı hâlinde faaliyetlerin Türkiye’de yerleşik kişilere yönelik olduğu kabul edilir. Faaliyetlerin Türkiye’de yerleşik kişilere yönelik olduğunun tespitine ilişkin ilave kıstaslar Kurul tarafından belirlenebilir.

(2) Kurul, kripto varlık hizmet sağlayıcıların faaliyetlerinden kaynaklanan nakit ödeme ve kripto varlık teslim yükümlülüklerini yerine getiremediği veya kısa sürede yerine getiremeyeceği ya da bunlardan bağımsız olarak mali yapılarının ciddi surette zayıflamakta olduğu ya da mali durumunun taahhütlerini karşılayamayacak kadar zayıflamış olduğunun tespiti hâlinde üç ayı geçmemek üzere verilecek uygun süre içinde mali yapılarının güçlendirilmesini istemeye ya da herhangi bir süre vermeksizin doğrudan kripto varlık hizmet sağlayıcılarının faaliyetlerini geçici olarak durdurmaya; faaliyet yetkilerini kaldırmaya; sorumluluğu tespit edilen yöneticilerin ve çalışanların imza yetkilerini sınırlamaya veya kaldırmaya yetkilidir. Bu fıkra uyarınca faaliyetleri geçici olarak durdurulan kripto varlık hizmet sağlayıcıları için bu Kanunun 97 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

(3) Aşağıdaki hâllerde Kurul internet aracılığıyla yapılan yayınlarla ilgili olarak içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine karar verir. Karar uygulanmak üzere Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderilir.

a) Kurulca belirlenen esaslara ya da yasaklara aykırı olarak internet üzerinden ilan, reklam ve duyuru yapıldığına ilişkin bilgi edinilmesi.

b) Kurulca belirlenen esaslara aykırı olarak kripto varlıklara yönelik yatırım danışmanlığı ve/veya portföy yöneticiliği yapıldığına ilişkin bilgi edinilmesi.

c) İzin alınmaksızın kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyetinin internet aracılığıyla yapıldığının Kurulca tespit edilmesi.

(4) Üçüncü fıkranın (a) bendi saklı kalmak kaydıyla, Kurulca belirlenen esaslara aykırı olarak internet dışındaki mecralardan ilan, reklam ve duyuru yapıldığının tespiti hâlinde, sorumluların ilgili mevzuat uyarınca ilan ve reklamları durdurulabilir, kanuna aykırı belgeleriyle, ilan ve reklamları toplatılabilir. Söz konusu işlemler mahallin en büyük mülkî idare amirinin bildirim üzerine işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin mevzuatta belirlenen yetkili idareler tarafından yerine getirilir.”

MADDE 9- 6362 sayılı Kanuna 99 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Kripto varlık hizmet sağlayıcıların denetimi ve uygulanacak yaptırımlar

MADDE 99/B – (1) Kripto varlık hizmet sağlayıcıların Kanuna ve ilgili mevzuata uygunluğunun denetimi konusunda Kanunun 88, 89 ve 90 ıncı maddeleri uygulanır. Kripto varlık hizmet sağlayıcıların Kanuna ve ilgili mevzuata uygunluğunun denetiminde Kanunun 88 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca belirlenen yetkiyi haiz olarak Kurul personeli ile birlikte denetim faaliyeti icra etmek ya da kendi düzenlemelerinin imkân verdiği şekilde denetim faaliyeti yürütenlere teknik destek verecek şekilde meslek personeli olma şartı aranmaksızın nezaret etmek üzere Kurulun talebi üzerine bakanlıklara bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kamu kurumlarından bu kurum ve kuruluşların onayı ile personel görevlendirilebilir. Bu Kanun uyarınca görevlendirilenler bakımından da Kanunun 89, 90, 111 ve 113 üncü maddeleri uygulanır.

(2) Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının mali denetimi ve bilgi sistemleri bağımsız denetimi Kurulca ilan edilen listede yer alan bağımsız denetim kuruluşlarınca yapılır. Bilgi sistemleri denetimine ilişkin ilave usul ve esaslar TÜBİTAK ya da gerekli görülen diğer kurum ve kuruluşların görüşü alınarak Kurulca belirlenir. Kurul personeli ve bu maddenin birinci fıkrası kapsamında görevlendirilen diğer personel, Kurulca belirlenecek program çerçevesinde yetkili kuruluşlar tarafından yapılacak bilgi sistemleri denetimlerinin her aşamasına, denetçi bağımsızlığı ilkesini zedelemeksizin izleyici sıfatı ile eşlik edebilir. Bu şekilde denetime katılanlar bağımsız denetim kuruluşlarının ulaştığı denetim sonuçlarıyla ilgili bir sorumluluk taşımaz ve yetkili kuruluşun bilgi birikimini şahsına veya bir başka yetkili kuruluşa çıkar sağlamak için kullanamaz.

(3) Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının hukuka aykırı faaliyetleri ile nakit ödeme ve/veya kripto varlık teslim yükümlülüklerini yerine getirememesinden kaynaklanan zararlardan kripto varlık hizmet sağlayıcıları sorumludur. Zararın kripto varlık hizmet sağlayıcılarından tazmin edilememesi veya edilemeyeceğinin açıkça belli olması hâlinde; kripto varlık hizmet sağlayıcı mensupları kusurlarına ve durumun gereklerine göre zararlar kendilerine yükletilebildiği ölçüde sorumlu olup, şahsi sorumlulukla ilgili olarak bu Kanunun 110/B maddesi uygulanır.

(4) Kripto varlık hizmet sağlayıcıları bilişim sistemlerinin işletilmesi, her türlü siber saldırı, bilgi güvenliği ihlalleri gibi fiillerden veya personelin her türlü davranışından kaynaklanan kripto varlık kayıplarından 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 71 inci maddesi kapsamında sorumludur. Kayıpların kripto varlık hizmet sağlayıcılarından tazmin edilememesi veya edilemeyeceğinin açıkça belli olması hâlinde; kripto varlık hizmet sağlayıcı mensupları kusurlarına ve durumun gereklerine göre kayıplar kendilerine yükletilebildiği ölçüde sorumlu olup, şahsi sorumlulukla ilgili olarak bu Kanunun 110/B maddesi hükümleri uygulanır. Hizmet sağlayıcıların kusuru olmaksızın sunulan hizmetlerde yaşanan kesintilerden kaynaklanan, geçici bir süre emir iletilmemesi ya da işlem/transfer yapılamaması hâlleri ve benzeri hâllerde ortaya çıkan zararlar bu fıkra kapsamında değerlendirilmez.

(5) Kanunun 35/B ve 35/C maddelerine ya da Kurulca yapılacak düzenlemelere aykırı fiillerde bulunanlara bu Kanunun 103 ve 105 inci maddeleri uyarınca idari para cezası uygulanır.

(6) Kripto varlık hizmet sağlayıcılar hakkında bu Kanunun 111, 112, 113 ve 115 inci maddeleri uygulanır. Bu Kanunun 35/B maddesinin altıncı fıkrası kapsamında sermaye piyasası araçlarına özgü haklar sağlayan kripto varlıklar dışında Kurulca esasları belirlenmesi öngörülen kripto varlıkların Kanuna ve ilgili düzenlemelere aykırı şekilde satış ya da dağıtımının yapılması halinde Kanunun 91 ve 92 nci madde hükümlerinde öngörülen tedbirler uygulanabilir. Söz konusu aykırılıklarda Kanunun 109 uncu maddesinde öngörülen yaptırımlar uygulanır.

(7) Müşterilere ait nakit ve kripto varlıklara ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli talepler münhasıran kripto varlık hizmet sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Nakit ve kripto varlıkların bilişim sistemleri vasıtasıyla sorgulanması ve elektronik ortamda haczi hakkında 2004 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uygulanır. 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip edilecek alacaklar için de bilişim sistemleri vasıtasıyla sorgulama yapılabilir ve elektronik ortamda haciz tatbik edilebilir. Müşterilere ait nakit ve kripto varlıklara adli makamlarca el konulması hâlinde, el konulan varlıkların Kurulca yetkilendirilmiş saklama hizmeti sağlayan kuruluşlar nezdinde oluşturulan cüzdanlarda muhafazası için gerekli tüm işlemler adli makamlarca tesis edilir.”

MADDE 10- 6362 sayılı Kanunun 101 inci maddesinin başlığı “Piyasa bozucu eylemler, bilgi suistimali ve piyasa dolandırıcılığı incelemelerinde uygulanacak tedbirler” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasına “Kurul,” ibaresinden sonra gelmek üzere “104 üncü,” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Bu Kanunun 104, 106 ve 107 nci maddeleri uyarınca gerçekleştirilen inceleme ve denetimler kapsamında, Kurulca internet aracılığıyla yapılan yayınlarla ilgili olarak içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu durumda karar uygulanmak üzere Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderilir.”

MADDE 11- 6362 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasına “bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan asgari miktardan az olmamak üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “aykırılık tarihinden önceki son” ibaresi ile fıkraya aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Tüzel kişiliğin niteliğine göre, brüt satış hasılatı ile vergi öncesi kârın belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca düzenlenir.

(9) Bu maddede ve Kanunun 104 üncü maddesinde belirtilen menfaat hesaplamalarında; kişinin menfaatin elde edilmesiyle bağlantılı işlemler ve faaliyetlerde ödediği komisyonlar, vergiler, kredi faizleri, danışmanlık ücretleri ve Kurulca benzer kapsamda olduğu değerlendirilen diğer maliyetleri dikkate alınmaksızın ve elde edilen menfaatin nakde çevrilip çevrilmediğine bakılmaksızın hesaplama yapılır. Alım satım işlemleriyle ilgili olarak yapılacak menfaat hesaplamalarında dikkate alınacak fiyatlar, maliyet yöntemleri ile diğer hususlara ilişkin esaslar Kurulca belirlenir.”

MADDE 12- 6362 sayılı Kanuna 109 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İzinsiz kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyeti

MADDE 109/A - (1) İzin almaksızın kripto varlık hizmet sağlayıcısı olarak faaliyet yürüttüğü tespit edilen gerçek kişiler ve tüzel kişilerin yetkilileri üç yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.”

MADDE 13- 6362 sayılı Kanuna 110 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Kripto varlık hizmet sağlayıcılarda zimmet

MADDE 110/A - (1) Kripto varlık hizmet sağlayıcı görevi nedeniyle kendisine tevdi edilmiş olan veya koruma, saklama ve gözetimiyle yükümlü olduğu para veya para yerine geçen evrak veya senetleri, diğer malları veya kripto varlıkları kendisinin ya da başkasının zimmetine geçiren kripto varlık hizmet sağlayıcı yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile diğer mensupları, sekiz yıldan on dört yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacakları gibi kripto varlık hizmet sağlayıcının zararını tazmine mahkûm edilirler.

(2) Suçun, zimmetin açığa çıkmamasını sağlamaya yönelik hileli davranışlarla işlenmesi hâlinde faile on dört yıldan yirmi yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası verilir. Ancak, adli para cezasının miktarı kripto varlık hizmet sağlayıcının ve müşterilerinin uğradığı zararın üç katından az olamaz.

(3) Faaliyet izni kaldırılan bir kripto varlık hizmet sağlayıcının; hukuken veya fiilen yönetim veya kontrolünü elinde bulundurmuş olan gerçek kişi ortaklarının, kripto varlık hizmet sağlayıcının ya da müşterilerinin kaynaklarını, her ne suretle olursa olsun kripto varlık hizmet sağlayıcının emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak kendilerinin veya başkalarının menfaatlerine kullandırmak suretiyle, kripto varlık hizmet sağlayıcıyı veya müşterilerini zarara uğratmaları zimmet olarak kabul edilir. Bu fiilleri işleyenler hakkında on iki yıldan yirmi iki yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur; ancak, adli para cezasının miktarı kripto varlık hizmet sağlayıcının ve müşterilerinin uğradığı zararın üç katından az olamaz. Ayrıca, meydana gelen zararın müteselsilen ödettirilmesine karar verilir.

(4) Soruşturma başlamadan önce, zimmete geçirilen para veya para yerine geçen evrak veya senetlerin, diğer malların veya kripto varlıkların aynen iade edilmesi veya uğranılan zararın tamamen tazmin edilmesi hâlinde, verilecek cezanın üçte ikisi indirilir.

(5) Kovuşturma başlamadan önce, gönüllü olarak, zimmete geçirilen para veya para yerine geçen evrak veya senetlerin, diğer malların veya kripto varlıkların aynen iade edilmesi veya uğranılan zararın tamamen tazmin edilmesi hâlinde, verilecek cezanın yarısı indirilir. Bu durumun hükümden önce gerçekleşmesi hâlinde, verilecek cezanın üçte biri indirilir.

(6) Zimmet suçunun konusunu oluşturan para veya para yerine geçen evrak veya senetleri veya diğer malların veya kripto varlıkların suçun işlendiği tarihteki değerinin azlığı nedeniyle verilecek ceza üçte birden yarıya kadar indirilir.

(7) Bu maddenin uygulanmasında kontrol 5411 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan kontrolü ifade eder.”

MADDE 14- 6362 sayılı Kanuna 110 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Kripto varlıklara ilişkin şahsi sorumluluk

MADDE 110/B - (1) Kripto varlık hizmet sağlayıcının bu Kanunun 110/A maddesi kapsamında zimmet sayılan karar ve işlemler gerçekleştirdiği tespit edilen yönetim kurulu başkan ve üyeleri, diğer mensupları, hukuken veya fiilen yönetim veya kontrolünü elinde bulundurmuş olan gerçek kişi ortaklarının müşterilere verdikleri zararla sınırlı olarak zimmete geçirildiği tespit edilen tutardan öncelikli olarak karşılanmasını sağlamak amacıyla şahsi sorumlulukları yoluna gidilerek, Kurulun talebi üzerine doğrudan şahsen iflaslarına mahkemece karar verilebilir. Bu karar ve işlemler üçüncü kişilere menfaat temini amacıyla yapıldığı takdirde, menfaat temin eden kişiler hakkında da temin ettikleri menfaat üzerinden uygulanır. Haklarında şahsi iflas kararı verilenlerin aktiflerinden nakit olanlar doğrudan doğruya, olmayanlar ise paraya çevrilmek suretiyle, müşterilerin zararlarının ödenmesinde kullanılır. Aktiflerden öncelikle müşteri zararları ödenir. Müşteri zararlarının tamamının karşılanamaması hâlinde garameten ödeme yapılır. Müşteri zararları tamamen karşılandıktan sonra artan kısım haklarında şahsi iflas kararı verilenlere iade edilir. Bu madde hükmüne göre iflası istenenler hakkında mahkemece 2004 sayılı Kanunun 257 nci ve izleyen maddeleri hükümleri uygulanır.”

MADDE 15- 6362 sayılı Kanuna 115 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Kripto varlıkların zimmet suçuna özel soruşturma usulü

MADDE 115/A - (1) Bu Kanunun 110/A maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen suçtan dolayı soruşturma ve kovuşturmalar Kurulun yazılı bildirim üzerine veya gecikmesinde sakınca görülen hâllerde re'sen Cumhuriyet savcılarınca yapılır ve Kurul haberdar edilir. Başvuru üzerine kamu davası açılması hâlinde iddianamenin kabulü ile birlikte, bir örneği Kurula tebliğ edilir ve Kurul aynı zamanda katılan sıfatını kazanır.

(2) Bu maddenin birinci fıkrası uyarınca başlatılan soruşturmalar neticesinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verilirse, bu karar ilgisine göre Kurula ve soruşturmanın tarafı ilgililere tebliğ edilir. Kurul ve ilgililer kendisine tebliğ edilen bu kararlara karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre itiraza yetkilidir. Kamu davası açılması hâlinde, iddianamenin bir örneği Kurula tebliğ edilir.

(3) Bu Kanunda tanımlanan zimmet suçuna ait davalar, fiilin işlendiği yerin bağlı olduğu ilin adıyla anılan (1) numaralı ağır ceza mahkemelerinde görülür. Gerekli görülen yerlerde Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca bu tür suçlara bakmak üzere o yerlerdeki diğer ağır ceza mahkemeleri de görevlendirilebilir.

(4) Bu Kanunun 110/A maddesinin üçüncü fıkrası kapsamına giren suçların soruşturma ve kovuşturmalarında 5411 sayılı Kanunun 166 ncı maddesinde yer alan hükümler tatbik olunur.

(5) Bu Kanunun 110/A maddesinde yazılı suçlardan dolayı mahkûm olanlar, Hazineye olan borçları ve tazminatları ödemediği veya bu borçlar ve tazminatlar malvarlıklarından tahsil olunamadığı sürece, bunlar hakkında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz.

(6) Bu Kanunun 110/A maddesinde tanımlanan suç bakımından, 5271 sayılı Kanunun 128 inci maddesinde yer alan el koyma ve 133 üncü maddesinde yer alan şirket yönetimi için kayyım tayini tedbirlerine ilişkin hükümler uygulanabilir.”

MADDE 16- 6362 sayılı Kanunun 130 uncu maddesinin dördüncü fıkrasından sonra

gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(5) Her yıl platformların bir önceki yılki faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin yüzde biri Kurul, yüzde biri de TÛBİTAK bütçesine ilgili yılın Mayıs ayı sonuna kadar ödenerek gelir olarak kaydedilir. Bu fıkraya göre yapılacak tahakkuk ve ödemelerle ilgili diğer esaslar Kurulca belirlenir.”

MADDE 17- 6362 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Kripto varlık hizmet sağlayıcılara ilişkin geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 11 – (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyeti yürütenler, yürürlük tarihinden itibaren bir ay içinde, Kurulca belirlenecek belgelerle Kurula başvuruda bulunarak, Kanunun 35/B ve 35/C maddeleri hükümleri uyarınca çıkarılacak ikincil düzenlemelerde öngörülecek şartları sağlayarak faaliyet izni almak üzere gerekli başvuruları yapacaklarına veya müşteri hak ve menfaatlerini zarara uğratmadan üç ay içerisinde tasfiye kararı alacaklarına ve tasfiye sürecinde yeni müşteri kabul etmeyeceklerine dair bir beyan sunmak zorundadır. Kanunun yürürlüğü sonrasında faaliyete başlamak isteyenler faaliyetlerine başlamadan önce Kurula başvuruda bulunarak ikincil düzenlemelerde öngörülecek şartları sağlayarak faaliyet izni almak üzere gerekli başvuruları yapacaklarını beyan ederler. Bu fıkra kapsamında Kurula yapılan başvurular Kurul internet sitesinde ilan edilir. Tasfiye olacak kuruluşlar bu durumu internet sitelerinde duyururlar, ayrıca müşterilerine elektronik posta, kısa mesaj, telefon ve benzeri iletişim araçları ile bildirirler.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında Kanunun 99/A ve 109/A maddesi hükümleri uygulanabilir. Tasfiyeye gitmeyi tercih eden ya da belirlenen süre içerisinde Kurula başvuru yapmayan kuruluşlarda hesapları bulunan müşterilerin transfer taleplerinin yerine getirilmemesi 109/A maddesi kapsamında izinsiz hizmet sağlayıcılığı faaliyeti suçunu oluşturur. Bu transfer talepleriyle ilgili ortaya çıkacak uyuşmazlıklarda genel hükümler uygulanır.

(3) Bu Kanun uyarınca Kurulca çıkarılacak ikincil düzenlemeler yürürlüğe girdikten sonra, birinci fıkrada belirtilenler dışındaki kuruluşlar faaliyet izni almaksızın faaliyete başlayamaz, birinci fıkra kapsamında faaliyette bulunan kuruluşlar da ikincil düzenlemede belirtilecek süre içerisinde Kurula faaliyet izni başvurusunda bulunurlar. İkincil düzenlemelerin yayımlanmasıyla birlikte Kurul birinci fıkra kapsamında faaliyet gösteren kuruluşların yetkilendirilme işlemlerinin tamamlanması için bir süre belirleyerek, bu süre içerisinde yetki belgesi alamayan kuruluşların faaliyetlerini sonlandırmalarını isteyebilir. Kurul belirlediği süreleri uzatabilir. Bu fıkra hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında Kanunun 99/A ve 109/A maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Yurt dışında yerleşik kripto varlık hizmet sağlayıcılar Kanunun 99/A maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şekilde Türkiye’de yerleşik kişilere yönelik faaliyetlerini Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üç ay içerisinde sonlandırır.

(5) Müşterilerin kripto varlıkları nakde veya nakdi kripto varlığa çevirebilmelerine ve kripto varlıkların transferinin gerçekleştirilmesine imkân veren Türkiye’de yerleşik ATM ve benzeri elektronik işlem cihazlarının faaliyetleri Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üç ay içerisinde sonlandırılır, faaliyetini sonlandırmayan ATM’ler mahallin en büyük mülki idare amirinin bildiri üzerine işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin mevzuatta

belirlenen yetkili idareler tarafından kapatılır. Faaliyette bulunmaya devam edenler ve buna imkân sağlayanlar hakkında Kanunun 99/A ve 109/A maddesi hükümleri uygulanır.

(6) Bu Kanunun 130 uncu maddesi uyarınca platformların gelirleri üzerinden Kurul ve TÜBİTAK bütçesine gelir kaydedilmesi uygulaması 2024 gelirleri üzerinden 2025 yılında uygulanmaya başlanır.

(7) Kanunun 35/B ve 35/C maddeleri uyarınca çıkarılacak ikincil düzenlemeler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulur.”

MADDE 18- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.